

LITTLE BOOK OF

Alexander

McQUEEN

Het verhaal van het iconische
modehuis Alexander McQueen

KAREN HOMER

LITTLE BOOK OF

Alexander
McQUEEN

Het verhaal van het iconische
modehuis Alexander McQueen

KAREN HOMER

KOSM•S

Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen

INHOUD

1. Inleiding

2. De geschiedenis van de monarchvlinder

3. Het levenscyclus van de monarchvlinder

4. De migratie van de monarchvlinder

5. De bescherming van de monarchvlinder

6. Conclusie

INLEIDING.....	7
BEGINJAREN	11
CENTRAL SAINT MARTINS	17
DE EERSTE COLLECTIES	27
HET HUIS GIVENCHY	51
TERUG IN LONDEN.....	65
PARTNERS EN MUZEN.....	121
SARAH BURTON: NA MCQUEEN.....	141
REGISTER	156
VERANTWOORDING	160

INLEIDING

'De wereld heeft fantasie nodig, niet de realiteit.

We hebben al genoeg realiteit.'

ALEXANDER MCQUEEN

Lee Alexander McQueen was meer dan alleen een mode-ontwerper. Hij was een kunstenaar die het echt verdiende een genie genoemd te worden. Zijn excentrieke en soms provocerende creaties, zijn enfant terrible-gedrag buiten het atelier en de theatrale modeshows leidden af van het feit dat hij, boven alles, een voortreffelijk vakman was.

Tegen alle verwachtingen in bereikte McQueen, geboren in East End in Londen als zoon van een taxichauffeur, de hoogste regionen van de modewereld. Hij ging op zijn zestiende al van school af om als leerling-kleermaker aan de slag te gaan bij de beroemde Savile Row in Londen. Deze grondige, klassieke opleiding, in combinatie met werk in opdracht voor Angels and Bermans – kostuummakers voor theater – betekende dat zijn unieke visie op schoonheid tegen de tijd dat hij afstudeerde aan Central Saint Martins al goed gevormd was. Zijn afstudeercollectie werd aangeschaft door Isabella Blow, die zijn mecenas, muze en vriendin werd.

LINKS Alexander McQueen op zijn theatrale hoogtepunt tijdens Voss, zijn lente-/zomershow in 2001. De thema's waren natuur en waanzin, en de modellen waren opgesloten in een decor dat op een isoleercel leek. Op de foto is het model Karen Elson omringd door opgezette vogels en haar rok is gemaakt van veren. Haar hoofd is met verband verbonden en haar kleren lijken deels van haar af gescheurd te zijn.

McQueen was een echte autodidact, die werd geïnspireerd door geschiedenis, kunst, genealogie en folklore. Voor al zijn collecties deed hij nauwgezet onderzoek. Zijn inspiratiebronnen liepen uiteen van de lugubere moorden van Jack the Ripper tot het verhaal over Plato's utopische stad Atlantis. Films, met name thrillers en gotische film noir, hadden een enorme invloed op zijn ontwerpen. Dit blijkt uit collecties geïnspireerd door het werk van regisseurs, zoals Alfred Hitchcock en Tim Burton.

Vanaf het allereerste begin van zijn carrière veranderde Alexander McQueen het modelandschap, met name door zijn provocerende, laag uitgesneden bumster-broeken, die reacties van afschuw opriepen. Desondanks sijpelde deze stijl snel door naar de winkelstraten. Het was een vroeg voorbeeld van hoe de bedoelingen van McQueen vaak verkeerd werden geïnterpreteerd. De stijl, waarbij de bilnaad zichtbaar is, was niet uitsluitend bedoeld om te provoceren, maar om te onthullen wat McQueen beschouwde als het meest erotische deel van het lichaam: het onderste deel van de ruggengraat.

Vooraf tijdens de eerste jaren van zijn carrière verdedigde hij zich tegen de beschuldiging dat hij vrouwen haatte. Hij zei hierover tegen de auteur Dana Thomas: 'Sommige mensen zeggen dat ik een vrouwenhater ben. Dat is niet waar. Integendeel. Ik probeer vrouwen te ondersteunen zich tot leiders te ontpoppen. Ik zag hoe moeilijk het was voor mijn moeder om voor ons te zorgen en ik probeer het respect voor en de kracht van vrouwen te steunen.'

McQueen was door en door een Londenaar en na een paar ongemakkelijke jaren in Parijs, waar hij aan het hoofd stond van het luxe Franse modehuis Givenchy, keerde hij terug naar huis. Hij besteedde het daaropvolgende decennium aan het aanscherpen van zijn vakmanschap, dat werd belichaamd door zijn visie van een dappere en seksuele 'krijgsvrouw'.

Het turbulente privéleven van McQueen was nauw verbonden met onvermijdelijke uitpattingen op het gebied van feesten, drugs en beroemd zijn. Hij werd gekweld door zowel zijn eigen emotionele toestand, als door de stand van zaken in de modewereld, waarin onrealistische perfectie de norm was. De zelfmoord van zijn mentor Isabella Blow in 2007 was een schok en de dood van zijn geliefde moeder in 2010 bleek, ondanks dat het leek alsof hij een nieuw evenwicht had gevonden, te veel te zijn.

LINKS
Alexander McQueen, die de tartan van de MacQueen-clan draagt, werd in 2003 door koningin Elizabeth II onderscheiden met de CBE [Commander of the Most Excellent Order of the British Empire, vergelijkbaar met de Commandeur in de Orde van de Nederlandse Leeuw, red.]

Hij was geheel buiten zinnen van verdriet en benam zich nauwelijks een week later, op 11 februari 2010, het leven.

Sinds zijn dood heeft Sarah Burton de leiding over het label McQueen. Zij was het licht tegenover de duisternis van McQueen en voor zijn dood al meer dan tien jaar zijn trouwe rechterhand.

Savage Beauty, het retrospectief van het werk van McQueen in het Metropolitan Museum of Art in 2011, liet de wereld de onmetelijkheid van zijn talent zien, zowel wat betreft de esthetische kenmerken van zijn ontwerpen als met betrekking tot de catwalkshows die het niveau van performancekunst bereikten. McQueen liet tevens een erfenis na in de vorm van de Sarabande Foundation, een liefdadigheidsorganisatie gewijd aan de ondersteuning van jonge, creatieve talenten.

NIET BANG OM TE SHOCKEREN

McQueen was dat zeldzame wezen, een echt individuele modeontwerper. Zijn sterke, en vaak controversiële, visie was zelfs in zijn vroegste collecties al duidelijk.

TAXI DRIVER (HERFST/WINTER 1993)

McQueen verliet Saint Martins en begon meteen met ontwerpen in de hoop dat hij zijn eigen label succesvol zou kunnen maken. Hij werd aangemoedigd door Isabella Blow, voor wie hij ook als assistent werkte. De ontwerper gaf later toe dat hij nog steeds een werkeloosheidsuitkering ontving toen hij met zeer weinig geld bezig was zijn eerste collectie te vervaardigen. In een interview dat onderdeel uitmaakte van *McQueen*, de documentaire uit 2018, zei hij hierover: 'Ik kocht al mijn stoffen met het geld van mijn uitkering.'

McQueens eerste collectie heette Taxi Driver, een verwijzing naar de gelijknamige film van Martin Scorsese uit 1976, en een bewuste verwijzing naar zijn vaders beroep. Vanaf het allereerste begin van zijn carrière weefde McQueen de draden van autobiografie en cinematografische inspiratie door alles wat hij creëerde.

LINKS Deze zeldzame, vroege ontwerptekeningen van Alexander McQueen zijn gemaakt tijdens een zakenreis midden jaren negentig, waarbij hij Italiaanse fabrikanten bezocht. De prachtige schetsen met vloeiende lijnen lijken op de ontwerpsjablonen voor The Hunger, zijn lente-/zomershow uit 1996.

RECHTS

McQueens iconische bumster-broek, die te zien was tijdens zijn debuutshow in New York in maart 1996, was een van zijn eerste ontwerpen. Ondanks de geschrokken toeschouwers druppelde de stijl snel door naar de winkelstraten in de vorm van zeer laag gesneden jeans en broeken.

In 1993 werd McQueen uitgekozen door de British Fashion Council als een van de zes modeontwerpers die hun werk konden laten zien tijdens de Londense Fashion Week. In tegenstelling tot de theatrale shows die hem later in zijn carrière onderscheidden, werd zijn eerste collectie gepresenteerd op slecht passende kledinghangers aan een enkel kledingrek in een kamer in het Ritz Hotel.

De kledingstukken hadden een overvloed aan lovertjes, veren en juwelen, compleet anders dan het minimalistische schoonheidsbeeld dat favoriet was bij zijn tijdgenoten. Sommige kledingstukken waren verfraaid met de afbeelding van Travis Bickle, het personage in *Taxi Driver* gespeeld door Robert de Niro. Het meest iconische kledingstuk in de collectie was de bumster-broek, die zo gewaagd laag gesneden was dat de bilspleet zichtbaar was. In een interview met *The Guardian* over de collectie ontkende McQueen dat zijn inspiratie bij het beruchte bouwvakkersdecolleté vandaan kwam. Hij zei hierover: 'Dat deel van het lichaam, niet zozeer de billen, maar de onderkant van de ruggengraat, is het meest erotische deel van ieder lichaam, man of vrouw.'

In zijn allereerste collectie ging hij vol in tegen wat als fatsoenlijk werd beschouwd. Hiermee liet hij zien een ontwerper te zijn die niet bang was om grenzen te verleggen. Zoals Andrew Bolton, de conservator van *Savage Beauty*, het retrospectief over McQueen in het Metropolitan Museum of Art, het omschreef:

'Hij was veel bezig met anarchie en met anarchie in de Britse straten, de anarchie in de Britse muziek, en probeerde dat, opnieuw, toe te passen in zijn kleding. De bumster was een van de kledingstukken die al vanaf het begin zijn reputatie als opruier vestigden.'

Er zijn nauwelijks kleren van de collectie overgebleven. Het verhaal gaat dat McQueen, die graag wilde gaan feesten, maar te blut was om te betalen voor het bewaren van de kleding in de garderobe van het Ritz Hotel, de kleren in vuilniszakken stopte en ze buiten de bar waar hij naartoe ging liet staan. Ze raakten onvermijdelijk zoek.

LINKS

Bij deze outfit heeft McQueen zijn geliefde edwardiaanse schoonheidsbeeld geaccentueerd door de toevoeging van weelderig opgevulde heupen om het zandlopersilhouet te benadrukken. De oudroze tint van het getailleerde zijden jasje, het met bloemen gevulde decolleté en de geplooid chiffon rok met sleep zorgen voor een romantisch setje.

RECHTS

Sarabande was een van de meest verfijnde en elegante collecties. Deze korsetjurk, bedekt met applicaties van bloemblaadjes in roze en donkerrode tinten, heeft een ballonrok en een smalle riem om de vrouwelijke vorm te benadrukken. De glimp van zwart kant op het lijfje is een vleugje sensualiteit die typerend is voor McQueen.

VOLGENDE BLADZIJDEN

De outfits, het haar en de make-up in In Memory of Elizabeth How, Salem 1692, de herfst-/wintercollectie in 2007, hadden de uitstraling van het oude Egypte.

Alexander McQueen stond bekend om zijn theatrale, gedurfde en innovatieve ontwerpen. De controversiële en geliefde ontwerper ging iconische samenwerkingsverbanden aan en zijn shows waren vaak shockerend. Alexander McQueen werd gewaardeerd vanwege zijn fantastische modesilhouetten en het vervagen van de grenzen tussen genders.

Modekenner en -journalist Karen Homer vertelt in *Little Book of Alexander McQueen* het verhaal van het modehuis, vanaf het begin tot de huidige periode, waarin Sarah Burton het huis leidt. Aan de hand van een zorgvuldig samengestelde collectie van afgeronde ontwerpen, interessante details en schetsen, onthult dit boek met vele mooie foto's de verbazingwekkende wereld van Alexander McQueen.

**KOS
M•S**

NUR 452
Kosmos Uitgevers,
Utrecht/Antwerpen

www.kosmosuitgevers.nl